

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu: **D.P., D.**, IČO: X. s ustanoveným správcom konkurznej podstaty: JUDr. I. P., AK KR., **o schválení konečnej správy**, na odvolanie konkurzného veriteľa: S., a. s., C., IČO: X., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 06. 2010, č. k. 3K 53/199-446, jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave 3K 53/1998 – 446 zo dňa 26. Júna 2010 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením zo dňa 29. 06. 2010, č. k. 3K 53/199-446 Krajský súd v Bratislave schválil konečnú správu o vyúčtovaní správcu konkurznej podstaty tak ako ju predložil správca konkurznej podstaty dňa 25. 02. 2010 s tým, že oddelenému veriteľovi M.. H., a. s., P., IČO: X. priznal sumu 42 574,19 eur ako doplatok za oddelené uspokojenie.

Veriteľovi S., Z., IČO: X. priznal pohľadávku v sume 6 470,55 eur ako pohľadávku proti podstate. Námietky veriteľov S., a. s., C., IČO: 357 760 (ďalej len „S., a. s.“) a E., B. voči konečnej správe zamietol ako neodôvodnené.

V odôvodnení uviedol, že podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 25. 02. 2010 predložil správca konkurznej podstaty súdu konečnú správcu, ktorá bola vyvesená na úradnej tabuli súdu dňa 04. 03. 2010 a zverejnená v Obchodnom vestníku dňa 04. 03. 2010 č. 43B. Proti konečnej správe podal včas námietky konkurzný veriteľ S., a. s., ktorý poukazoval na to,

že správca nikde v konečnej správe neuvádza pohľadávku proti podstate: DPH vo výške 154 877 Sk a dani z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov vo výške 443 237 Sk, ktoré si právny predchodca veriteľa uplatnil u správcu ako pohľadávky proti podstate dňa 03. 01. 2001 v celkovej sume 648 114 Sk (21 513,44 eur). Namietal aj skutočnosť, že v konečnej správe nie je jednoznačne zrejmé či ho správca eviduje ako oddeleného veriteľa. Ďalej namietal výpočet odmeny správcu, pretože správca si z druhej zložky odmeny neodpočítal výdavky, ktoré mu vznikli z pohľadávky proti podstate.

Námietky proti konečnej správe podal aj veriteľ M. H., a. s., ktorý namietal výpočet výťažku pre oddeleného veriteľa z dôvodu, že tzv. koeficient pre výpočet uspokojenia určil správca ako pomer medzi celkovými príjmami za celé obdobie konkurzu a celkovými nákladmi za celé obdobie konkurzu. V zmysle § 28 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní oddelení veriteľ by mal znášať len náklady súvisiace so založeným majetkom a nemal by znášať náklady, ktoré nesúvisia so založeným majetkom. Majetok, ktorý bol založený bol predaný v roku 2007 a teda správca nemal ďalšie náklady a výdavky k založenej konkurznej podstate.

Námietky proti konečnej správe podal aj veriteľ Environmentálny fond, z dôvodu, že správca neuhradil jeho pohľadávku pokuty v sume 33,19 eur.

Dňa 18. 03. 2010 podal námietky aj veriteľ Slovenská republika – Krajský súd v Bratislave z dôvodu, že správca neuhradil jeho pohľadávku v sume 6 470,55 eur. K tejto námietke sa správca dňa 12. 04. 2010 vyjadril tak, že predmetnú pohľadávku v sume 6 470,55 eur uznáva čo do právneho dôvodu v uplatnenej výške.

K námietkam Environmentálneho fondu sa správca vyjadril tak, že ich neuznáva z dôvodu, že sa jedná o sankcie, ktoré vznikli počas konkurzného konania, a ktoré sú z uspokojenia vylúčené podľa § 33 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní.

K námietkam veriteľa S., a. s. sa správca vyjadril tak, že ich odmieta s tým, že uplatňovanie vyhlášky č. 292/2005 platnej od 01. 07. 2005 pri výpočte odmeny správcu by bolo retroaktívne. Ďalej podrobne zdôvodnil nesplatenie pohľadávok proti podstate pre rozpor s ust. § 33 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní. Uviedol, že veriteľa S., a. s., eviduje ako oddeleného veriteľa, ale z dôvodu že

uspokojený bude iba oddelený veriteľ a zapísaný v prvom rade ďalších veriteľov, ktorý si uplatnil nárok na oddelené uspokojenie v konečnej správe nespomínal.

K námietke veriteľa M. H., a. s., správca uviedol, že nie je možné špecifikovať náklady na jednotlivé nehnuteľnosti z ktorých sa uspokojuje oddelený veriteľ, pretože tieto nehnuteľnosti boli poisťované v rámci celého poľnohospodárskeho dvora, energie na ich správu boli čerpané z jedného meracieho prístroja, finančné prostriedky po speňažení boli v celku ukladané na terminované vklady, oceňovanie predmetných nehnuteľností bolo vykonané v rámci odmeny znalca za celý poľnohospodársky dvor atď. Správca mal preukázateľné náklady so speňažovanou konkurznou podstatou až do úplného ukončenia konkurzu (náklady spojené s vedením účtovníctva, náklady s ročným a záverečným daňovým priznaním, náklady s bankovými poplatkami a pod).

Na pojednávaní dňa 29. 06. 2010 správca preukázal dokladmi, že pohľadávky proti podstate ktoré si uplatňuje veriteľ S., a. s. sú jednak sankcie, ktoré nie je oprávnený v zmysle § 31 ods. 1 zákona ZKV uhradiť a jednak sa jedná o pohľadávky, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a tieto si mal veriteľ prihlásiť riadne do konkurzného konania prihláškou. Správca taktiež preukázal, že pohľadávka Environmentálneho fondu je sankcia a ako takú ju v zmysle § 33 ods. 1 ZKV správne neuznal. Námietky voči výpočtu odmeny správcu sú neodôvodnené. Odmena bola vypočítaná zo základu 1 325 123,90 eur a podľa § 6 písm. a) vyhl. č. 493/1991 (v znení č. 358/1993 Z. z. platnej v čase vyhlásenia konkurzu) je odmena 10 % zo sumy uvedenej v citovanej vyhláske, t. j. 132 512,39 eur. Preto nie je možné akceptovať námietky veriteľa S., a. s., pretože vyhláška č. 292/2005 Z. z. neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, čím by jej aplikácia na predmetnú odmenu nastala retroaktivita jej uplatnenia.

Súd uznal námietky veriteľa M. H., a. s. týkajúce sa výťažku z dôvodu, že správca určil ak pomer medzi celkovými príjmami za celé obdobie konkurzu a celkovými nákladmi za celé obdobie. Tento výpočet správcu je v rozpore s ust. § 28 ods. 1 ZKV a súd preto akceptoval výpočet oddeleného veriteľa M. H. a.s. a priznal mu doplatok za oddelené uspokojenie v sume 42 574,19 eur.

Proti tomuto uzneseniu sa odvolal konkurzný veriteľ S., a. s. a žiadal aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Svoje odvolanie v podstate odôvodnil tým, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a na základe toho nesprávne určil odmenu správcu. Uviedol, že podľa ust. § 6 ods. 1 písm a) vyhlášky č. 493/1991 v znení účinnom ku dňu vyhlásenia konkurzu základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty tvorí suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty a suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu. Základ pre určenie odmeny teda pozostáva z dvoch zložiek, a to zo sumy získanej speňažením konkurznej podstaty a sumy získanej pri výkone funkcie správcu. Pojem speňažovanie podstaty upravuje ust. § 27 ZKV. Speňažením sa rozumie premena majetku na peňažné prostriedky. Keďže v praxi často dochádzalo k nesprávnemu výkladu, bola prijatá novela vyhlášky a to vyhláška MS SR č. 292/2005 Z. z., ktorej cieľom nebola zmena dovtedajšieho spôsobu výpočtu odmeny správcu, ale len spresnenie toho, ako sa tvoria sumy predstavujúce základ pre výpočet odmeny, aby sa zabránilo nesprávnym výkladom. Vyhláška č. 292/2005 teda len spresňuje druhú zložku základu pre určenie odmeny, keď hovorí, že sumou určenou na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu, sa rozumie suma príjmov, ktoré získal správca pri výkone funkcie iným spôsobom ako speňažením konkurznej podstaty, znížená o pohľadávky proti podstate. Výklad správcu je nesprávny a jednoznačne by ho motivoval nie k čo najefektívnejšej činnosti, ale naopak k poškodzovaniu veriteľov. ZKV ani citovaná vyhláška nestanovujú, že účelom konkurzného konania je čo najvyššie uspokojenie správcu konkurznej podstaty. ZKV slúži v prvom rade na ochranu veriteľov. K nezaradeniu pohľadávok konkurzného veriteľa ako pohľadávok proti podstate namietal, že správca vo svojom vyjadrení zo dňa 06. 04. 2010 uviedol, že sa jedná o sankcie a penále, pohľadávky, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a taktiež pohľadávky z dane z pridanej hodnoty, pričom vyzval Slovenskú konsolidačnú, a. s. na predloženie listín dokazujúcich skutočnosť, že pohľadávky z dane z pridanej hodnoty sú pohľadávkami proti podstate. S., a. s. listom zo dňa 28. 06. 2010 uvedené listiny predložila, napriek tomu sa súd vo svojom odôvodnení nevyporiadal s uvedenou otázkou.

Správca konkurznej podstaty sa k odvolaniu vyjadril tak, že v danom prípade si svoju odmenu určil v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 493/1991 Zb. v znení platnom ku dňu 03. 08. 1998. Takéto určenie vykonal na základe derogačných ustanovení uvedených v ZKV

a to § 70c) a § 11b vyhlášky č. 493/1991. V zmysle týchto ustanovení je správca oprávnený, určiť svoju odmenu v súlade s uvedenou vyhláškou platnou ku dňu právoplatného vyhlásenia tohto konkurzného konania, t. j. podľa jej znenia po novele č. 358/1996 a č. 21/1998. Nesúhlasí s odvolateľom že takýmto postupom by poškodzoval veriteľov. Prehlásil, že jeho činnosť pri speňažovaní konkurznej podstaty smerovala jednoznačne k tomu, aby prihlásení veritelia obdržali v rámci rozvrhu maximálne uspokojenie svojich prihlásených pohľadávok. Pohľadávky, uplatnené odvolateľom, ktoré mu boli postúpené z príslušného daňového úradu, ako nezaplatená daň z pridanej hodnoty pochádzajú z obdobia pred dňom vyhlásenia konkurzu, čo správca súdu vydanými rozhodnutiami daňového úradu riadne preukázal. Nejedná sa o pohľadávky voči konkurznej podstate ale pohľadávky voči úpadcovi, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzného konania, a teda pôvodný veriteľ – príslušný daňový úrad si ich mal prihlásiť riadnou prihláškou do prieskumného pojednávania. Vzhľadom na uvedené navrhol aby odvolací súd rozhodnutie súd prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolanie konkurzného veriteľa je dôvodné.

V konečnej správe z 25. 02. 2010 (č. l. 308) je určená suma na uspokojenie veriteľov vo výške 737,850,81 eur. Táto suma bola vypočítaná, tak, že od sumy príjmov vo výške 891 411,00 eur bola odpočítaná suma výdavkov v sume 153 560,19 eur, kde odmena správcu bola určená vo výške 132 512,39 eur.

Proti konečnej správe podal konkurzný veriteľ S., a. s. námietky, kde namietal, že predloženej konečnej správy nie je zrejmé, či je správcom evidovaný ako oddelený veriteľ a zároveň namietal skutočnosť, že správca v konečnej správe neuvádza ako pohľadávky proti podstate. DPH vo výške 154 877 Sk a daň z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov vo výške 493 237 Sk, ktoré si jeho právny predchodca uplatnil u správcu ako pohľadávky proti podstate dňa 03. 01. 2011 v celkovej výške 21 513,44 eur (648 114 Sk).

Uznesením zo dňa 29. 06. 2010, č. k. 3K 53/199-446 Krajský súd v Bratislave schválil konečnú správu o vyúčtovaní správcu konkurznej podstaty tak, ako ju predložil

správca konkurznej podstaty dňa 25. 02. 2010 s tým, že oddelenému veriteľovi M. H., a. s., priznal sumu 42 574,19 eur ako doplatok za oddelené uspokojenie. Veriteľovi S., priznal pohľadávku v sume 6 470,55 eur ako pohľadávku proti podstate. Námietky veriteľov S., a. s., a Enviromentálny fond, voči konečnej správe zamietol ako neodôvodnené.

Podľa ustanovenia § 29 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zmien a doplnkov správca podáva súdu správy o speňažovaní majetku podstaty. Konečnú správu spolu s vyúčtovaním svojej odmeny a výdavkov predloží súdu po speňažení majetku podstaty. Súd preskúma konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov, odstráni po vypočutí správcu zistené chyby, alebo nejasnosti a upovedomí o konečnej správe a vyúčtovaní úpadcu a konkurzných veriteľov (§ 29 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní).

Podľa ust. § 29 ods. 4 zákona o konkurze a vyrovnaní konečnú správu a vyúčtovanie prejedná súd na pojednávaní a rozhodne o nej uznesením.

Z ust. § 6 písm. a/ vyhlášky č. 493/1991 Zb. (v znení platnom do 01. 07. 2005, ktorým sa tento konkurz spravuje) vyplýva, že základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty tvorí suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty a suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu.

Podľa ust. § 7 ods. 1 vyhlášky č. 493/1991 Zb. (v znení platnom do 01. 07. 2005) konkurzná odmena je 10% zo sumy uvedenej v § 6 písm. a), najmenej však 50 000 Sk.

Podľa ustanovenia vyššie citovaného ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 493/1991 Zb. v znení vzťahujúcom sa na toto konanie, základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty tvorí: 1/ suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty a 2/ suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu. Základ pre výpočet odmeny teda pozostáva z dvoch zložiek. Prvá zložka je tvorená sumou získanou speňažením konkurznej podstaty sa rozumie prevedenie všetkého majetku konkurznej podstaty na peňažné prostriedky. Druhú zložku základu pre výpočet odmeny tvorí suma, ktorá bola jednak získaná pri výkone správcu a jednak je určená na uspokojenie veriteľov. V súdnej praxi je zaužívané chápanie sumy získanej výkonom funkcie správcu ako sumy, ktorú získal správca pri výkone funkcie iným spôsobom ako speňažením

konkurznej podstaty, napríklad vymožením nájomného, uplatnením nárokov na súde, úroky z priznaných pohľadávok a podobne.

V danom prípade prvostupňový súd pri určení odmeny správcu postupoval správne nakoľko z konečnej správy vyplýva, že suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty je 760 646,75 eur a suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu je vo výške 564 477,15 eur. Celkový základ pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty teda predstavuje sumu 1 325 123,90 eur. Celková odmena správcu teda predstavuje 10 % zo takto vypočítanej sumy, t. j. 132 512,39 eur. Povinnosť znižovať sumu určenú na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu o pohľadávky proti podstate zaviedla až vyhláška MS SR č. 292/2005 Z. z. a nemožno súhlasiť z názorom odvolateľa že „cieľom nebola zmena dovtedajšieho spôsobu výpočtu odmeny, ale len spresnenie toho, ako sa tvoria sumy predstavujúce základ pre výpočet odmeny, aby sa zabránilo nesprávnym výkladom“.

Odvolateľ v námietkach proti konečnej správe poukázal aj na skutočnosť, že správca konkurznej podstaty nikde v konečnej správe neuvádza ako pohľadávku proti podstate: DPH vo výške 154 877 Sk a daň z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti a funkčných požitkov vo výške 493 237 Sk ktoré si právny predchodca odvolateľa – Daňový úrad Púchov uplatnil u správcu ako pohľadávky proti podstate dňa 03. 01. 2001 v celkovej výške 21 513,44 eur. K týmto námietkam nezaujal súd prvého stupňa žiadne stanovisko, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné.

Súd dbá na to, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s uplatneným nárokom. Iba takéto rozhodnutie je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu.

Keďže rozhodnutie o schválení konečnej správy je právnym základom pre rozvrhové uznesenie, napadnuté uznesenie je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O. s. p.).

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 31. októbra 2011

Mgr. Lubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková